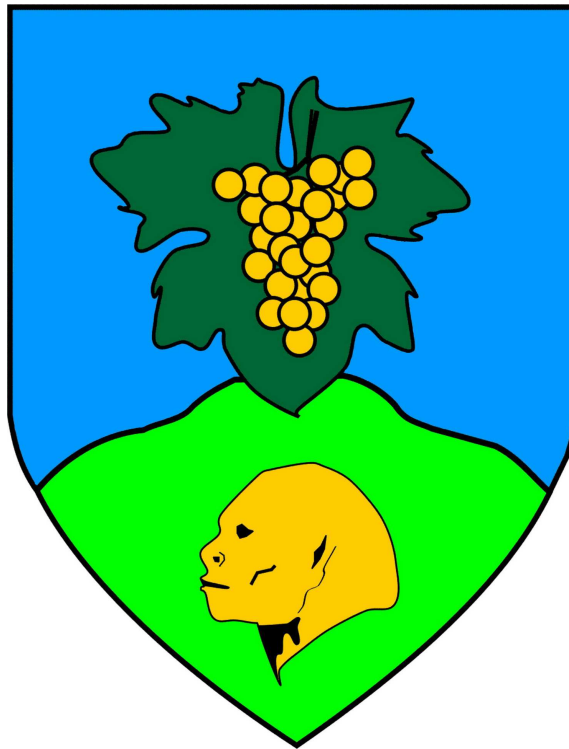

Helyi Esélyegyenlőségi Program

Vértesszőlős Község Önkormányzata

2019-2023.

Módosítva a 2003. évi CXXV. törvény 31. § (4) bekezdésében meghatározott, 2021. márciusában megvalósuló áttekintést és felülvizsgálatot követően Vértesszőlős Község Önkormányzata Képviselő-testülete által hozott 13/2021. (III.12.) sz. határozatban foglalt tartalommal, egységes szerkezetben.

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)	3
Bevezetés	3
A település bemutatása	3
Értékeink, küldetésünk	7
Célok	7
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)	9
1. Jogszabályi háttér bemutatása	9
2. Stratégiai környezet bemutatása	11
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	12
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	27
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége	37
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	39
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	41
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	44
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága	46
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	47
1. A HEP IT részletei	47
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	47
A beavatkozások megvalósítói:	48
Jövőképünk	49
Az intézkedési területek részletes kifejtése	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	50
3. Megvalósítás	54
A megvalósítás előkészítése	54
A megvalósítás folyamata	54
Monitoring és visszacsatolás	55
Nyilvánosság	55
Érvényesülés, módosítás	57
4. Elfogadás módja és dátuma	59

I. Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Vértesszőlős Község Önkormányzata Helyi Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség biztosítása érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település egyéb dokumentumait, különös tekintettel az önkormányzat gazdasági programjára, éves költségvetéseire, önkormányzati rendeleteire, a közoktatási esélyegyenlőségi tervre és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseire. Az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetése során szintén figyelembe veszi a HEP-ben foglaltak érvényre juttatását. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

A település bemutatása

Vértesszőlős már a történelem előtti idők óta - egészen Samuig, az előemberig visszatekintve - vonzó környezetet biztosított a letelepedéshez és a komfortos életvitelhez. A meleg vizű és karsztos források, a környező erdők, tavak, mezők olyan természeti adottságok, melyek a jövőben is hosszú távon biztosítják a fenntartható településfejlesztést.

Az őskortól az avar és római koron át a középkorig folyamatosan lakott volt a település. A török hódoltság után letelepedett szlovákok a község kultúráját tovább gazdagították, hatásuk a jelenkorban is tapasztalható.

A Szőlős helynév szőlőművelésre utal, az elnevezés Vértes előtagja 1909-től a hegység közelségét jelzi. Temploma már a középkorban is állt, de a török időkben romossá vált, 1789-92 között Fellner Jakab tervei alapján építették újjá. A templomot 1792. július 8-án Kisboldogasszony tiszteletére szentelték fel. Az I. világháborúban elesettek nevei az 1929-ben, a templom előtt felállított Hősi Emlékművön lettek megörökítve.

Napjainkban Vértesszőlős vonzerejét szerencsés fekvése is nagyban meghatározza: Budapesthez és Győrhöz való közelsége, a Budapest-Bécs vasúti fővonal, valamint az

M1 autópálya menti fekvése a rendszerváltás megpróbáltatásai után pezsgő gazdaságot eredményezett.

A szomszédos varázslatos város, Tata, valamint a megyeszékhely, Tatabánya közötti elhelyezkedése is vonzó lakóhellyé teszi a települést. A természet közelsége, a nyugodt környezet a távolról ide települőknek is hangulatos otthont nyújt. Vértesszőlős élhető község, polgárai szeretnek itt lakni. Bár a fejlődést az utóbbi évek gazdasági válsága kissé megtépázta, a település továbbra is az országos átlag feletti életkörülményeket kínál a lakosságnak, megőrizte vonzerejét a fiatalok számára. Ezért demográfiai szempontból is szerencsésebb a helyzetünk az országos tendenciákhoz képest.

Az előember leletéről 1965-ben világhírűvé vált települést évente sok ezer turista keresi fel, osztálykirándulások gyakori helyszíne. Vértesszőlőst távoli múltja és mozgalmas jelene teszi gazdaggá.

Vértesszőlős Község Önkormányzatának legfontosabb célja egy fenntartható, fejlődő, dinamikus, pezsgő kultúrájú és jövőképpel rendelkező település üzemeltetése. Ezt az óvoda-bölcsőde, az iskola, az élénk közösségi élet, a civil szervezetek és a sikeres rendezvények folyamatosan bizonyítják. Településünk befogadó, vendégszerető, számos hazai és külföldi vendégünk évek óta nyilatkozik a szőlősen vendégként átélt élményeiről.

Vértesszőlős község honlapja a www.vertesszolos.hu címen érhető el. Az Önkormányzat, valamint a Vértesszőlősi Polgármesteri Hivatal székhelye: 2837 Vértesszőlős, Templom u. 57., Telefonszáma: 06-34/379-674, 34/379-091.

A település vonzereje, látnivalók:

Előember-telep

2837 Vértesszőlős, Vértes László park 1.

1965. nyarán, Vértes László ásatásai során napvilágra került egy körülbelül 350 ezer éves ősember nyakszirtecsontja és két gyermekfog. A maradványok megtalálásakor Sámuel napja volt, ezért az egykor itt élt embert „Samunak” keresztelték el. Samu a Homo erectus faj késői képviselője volt, amely átmenetet képez a még csak főlegyesedő előember és a már értelmes ősember között. A vértesszőlősi lelet jelentőségét az adja, hogy itt a lelőhely több egymást követő, csontokkal és eszközökkel teli szintekben került napvilágra. Korunkban ez világviszonylatban is nagyon ritka.

Az Előember-telep a Magyar Nemzeti Múzeum régészeti bemutatóhelyeként működik. A nyitvatartásról pontos információk a <https://mnmu.hu/hu/kiallitohelyek-tagintezmenyek/mnm-vertesszolos-i-regeszeti-bemutatohelye> webhelyen érhetők el.

Szlovák tájház

2837 Vértesszőlős, Templom u. 42.

A településre évtizedek óta kiemelkedő nemzetiségi kulturális tevékenység jellemző. Ennek egyik „kézzel fogható” eredménye az 1994-ben létrehozott tájház, mely a település népi hagyományainak legértékesebb tárgyait mutatja be. A szlovákon kívül magyar és sváb lakberendezés, népviselet és háztartási eszközanyag tekinthető meg a szépen berendezett un. tiszta szobában, az agyagpadozatú szobában, a szegényes szobában és az eredeti állapotban megmaradt szabadkéményes konyhában.

További látnivalók a településen:

- Kisboldogasszony római katolikus plébániatemplom
- Temetőkápolna
- Szőlősi madonna szobor

A település demográfiai mutatói:

A község lélekszáma – 2019.01.01-jei állapot szerint - 3.386 fő.

1. számú táblázat: Lakónépesség száma az év végén

Év	Fő (TS 0101)	Változás
2012	3 007	bázis év
2013	3 024	100,6%
2014	2 986	98,7%
2015	2 998	100,4%
2016	3 086	102,9%
2017	3092	100,2%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A népesség száma évek óta növekedő tendenciát mutat. Ennek oka Tata és Tatabánya városok közelsége, a község természeti adottságai, frekventált elhelyezkedése, valamint a község infrastruktúrájának és közintézményeinek fejlettsége.

2. számú táblázat - Állandó népesség

Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 0301)	Férfiak (TS 0303)	Nők (TS 0304)
Állandó népesség száma (férfiak TS 0300, nők TS 0302)	1 630	1 645	3 275	49,77%	50,23%
0-14 éves (férfiak TS 0306, nők TS 0307)	266	229	495	8,12%	6,99%
15-17 éves (férfiak TS 0308, nők TS 0309)	48	51	99	1,47%	1,56%
18-59 éves (férfiak TS 0310, nők TS 0311)	967	943	1 910	29,53%	28,79%
60-64 éves (férfiak TS 0312, nők TS 0313)	116	125	241	3,54%	3,82%
65 év feletti (férfiak TS 0314, nők TS 0315)	233	233	466	7,11%	7,11%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

3. számú táblázat - öregedési index

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 0328)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 0327)	Öregedési index (%) (TS 0401)
2012	457	429	106,53%
2013	477	449	106,24%
2015	514	462	111,26%
2016	530	495	107,07%
2017	526	539	97,59%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A településen a beköltözők létszáma az elmúlt években emelkedést mutat. Az önkormányzat célja, hogy a településen elérhető szolgáltatások körének és minőségének növelésével vonzóbbá tegye a települést az ott lakók és a költözni vágyók számára.

Értékeink, küldetésünk

Az esélyegyenlőség minden ember számára fontos érték. Vértesszőlös Község Önkormányzata folyamatosan igyekszik érvényesíteni az esélyegyenlőségi szempontokat a település működését, fejlesztését meghatározó alapvető dokumentumaiban. Az esélyegyenlőség megvalósítását fontos elvnek tekinti, amely áthat valamennyi önkormányzati tevékenységet.

Célok

a) A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Vértesszőlös Község Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket.

b) A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP Intézkedési Terv (HEP IT) tartalmazza.

c) A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából. További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és -végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

II. A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1. A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei:

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és
- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet

alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a

- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása

Vértesszőlős Község Önkormányzatának Képviselő-testülete a települési támogatásokról szóló, mindenkor hatályos önkormányzati rendeletében rendelkezik arról, hogyan biztosítja a község rászorult lakóinak szociális ellátását.

Ezen kívül a 70 év feletti egyedülálló lakosokat a hulladékszállítási díj 50 %-ának átvállalásával is támogatja. (Erről a hulladékgazdálkodási közszolgáltatást szabályozó önkormányzati rendeletében döntött.)

A települési támogatások körében a szociálisan rászorultak – a jogosultsági feltételek fennállása esetén – az alábbi pénzbeli támogatásokban részesülhetnek:

- a) lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez **lakásfenntartási támogatásban**;
- b) a 18. életévét betöltött tartósan beteg hozzátartozó ápolását, gondozását végző személy **ápolási támogatásban**;
- c) gyógyszerkiadások viseléséhez **gyógyszertámogatásban**;
- d) a létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, valamint az időszakosan vagy tartósan létfenntartási gondokkal küzdő személy **rendkívüli települési támogatásban**.

A Képviselő-testület által átruházott hatáskörben fenti támogatásokról – a rendkívüli települési támogatás keretében nyújtható temetési segély kivételével – az Önkormányzat szerveként működő Szociális és Egészségügyi Bizottság dönt, mely szervezet havonta tartja üléseit, hogy az ellátások biztosítása folyamatos legyen. A bizottsági munka előkészítésében, végrehajtásában a polgármesteri hivatal aktívan részt vesz.

A rendkívüli települési támogatások körében nyújtható temetési segéllyel, valamint a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvényben (a továbbiakban: Szoc. tv.) meghatározott köztemetéssel kapcsolatos hatáskört a képviselő-testület a polgármesterre ruházta át.

Az Önkormányzat saját hatáskörében biztosított települési támogatásokon kívül a Szoc. tv.-ben meghatározott, alábbi szociális alapszolgáltatások kerülnek biztosításra:

- Étkeztetés
- Házi segítségnyújtás
- Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás
- Családsegítés
- Idősek és hajléktalanok nappali ellátása

Szociálpolitikai kerekasztal

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) alapján az Önkormányzat az alábbi gyermekvédelmi ellátásokat biztosítja:

- Gyermekjóléti szolgálat
- Gyermekek és családok átmeneti gondozása
- Családi napközi
- Bölcsődei ellátás

A Szoc.tv.-ben, valamint a Gyvt.-ben meghatározott fenti feladatokat – a bölcsődei ellátás kivételével – az Önkormányzat a Tatabányai Többcélú Kistérségi Társulás keretén belül biztosítja.

A fenti ellátásokra a Társulás létrehozta az Egyesített Szociális Intézményeket. Az Intézmény Vértesszőlősi Segítő Szolgálat a vértesszőlősi telephelyen működik, és

közvetlenül végzi az étkeztetéssel, házi segítségnyújtással és idősök klubjával kapcsolatos feladatokat.

A bölcsődei ellátást az Önkormányzat – önként vállalt feladatként – 2007. óta saját intézményében, a Vértesszőlősi Samufalvi Óvoda és Bölcsődében biztosítja.

A megnövekedett létszám-igény, illetve a régi épület rossz állapota miatt az Önkormányzat részben pályázati, részben saját erőből kiemelt beruházásként az intézménynek egy új, minden igényt kielégítő épületet építtetett, melyben a bölcsőde már két csoporttal működik 2018. szeptember 1-jétől.

A Szoc.tv., illetve a képviselő-testület vonatkozó rendelete alapján az Önkormányzat szociálpolitikai kerekasztalt hozott létre, melynek segítségével a szociális ellátásokat igyekszik a lakosság igényeihez igazítani.

A szociálpolitikai kerekasztal tagjai:

- polgármester
- szociális és egészségügyi bizottság elnöke
- háziorvos
- védőnő
- az ESZI vezetőjének megbízottja.

2. Stratégiai környezet bemutatása

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Vértesszőlős Község Önkormányzata folyamatosan igyekszik érvényesíteni az esélyegyenlőségi szempontokat a település működését, fejlesztését meghatározó alapvető dokumentumaiban. Az esélyegyenlőség megvalósítását fontos elvnek tekinti, amely áthat valamennyi önkormányzati tevékenységet.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

A Tatabányai Többcélú Kistérségi Társulás 2010-ben elkészítette a kistérség településeinek közös esélyegyenlőségi programját. A jogszabályok változásai miatt a jövőben közös esélyegyenlőségi programot már nem kellett elfogadni, az egyes települések önállóan készítették el sajátjukat. Viszont, miután a társulásban lévő települések több, az esélyegyenlőséget érintő területeken (szociális, gyermekvédelmi ellátás, egyes közszolgáltatások biztosítása) közös intézményrendszert vesznek igénybe, az egyeztetések folyamatosak, a célok közösek, a kapcsolat szoros.

2.3 Az önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adatahiányok kimutatása

Az önkormányzat rendelkezésére álló adatok jelentős részét a KSH kimutatásai adják. Ezen felül az éves szinten szükséges statisztikák adataiból tudunk információkat gyűjteni. Ezek a statisztikák felölelik a település működésére, szociális ellátásokra vonatkozó területeket egyaránt. Esélyegyenlőségi tervünkben több témában támaszkodhattunk a helyi adatgyűjtésekre is. Egyedül a romák helyzetének felméréséhez nem rendelkezünk elegendő információval. Szubjektív kimutatásaink alapján elmondható, hogy a roma lakosok száma a település belterületén rendkívül alacsony, viszont a külterületi részen egyre növekszik a számuk.

A település helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során¹	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Belterületi utak felújítása szükséges	Pályázati forrás felhasználásával az utak javítása
Meglévő játszótér felújítása, új játszótér kialakítása	Pályázati forrás felhasználásával meglévő játszótér felújítása, új játszótér kialakítása

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

Napjainkban egyre gyakrabban használt fogalom a mélyszegénység. Nem csak tudományos fogalom a szociológiában, de a hétköznapi élet jelensége. Azt jelenti, amikor valaki vagy valakik tartósan a létminimum szintje alatt élnek és szinte esélyük sincs arra, hogy ebből önerőből kilépjenek.

A mélyszegénység összetett jelenség, amelynek okai többek között társadalmi és gazdasági hátrányok, iskolai, képzettségbeli és foglalkoztatottságbeli deficitekben mutatkoznak meg és súlyos megélhetési zavarokhoz vezetnek. A szegénység kialakulásának okai többek közt a rendszerváltást követően a munkahelyek megszűnésére, a munkanélküliségre, a munkaerő-piaci esélyek szűkülésére – nem kis részben az oktatás és képzés hiányosságaira – a jóléti ellátások által kezelni nem tudott egyéni, családi válsághelyzetekre, a megfelelő ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz történő hozzáférés hiányosságaira vezethetők vissza.

A településünk belterületén élők vagyoni helyzetéről elmondható, hogy alapvetően kielégítő. A község külterületén lévő „Szőlőhegy” valamint a „Baromállás dűlő” lakóinak nagy része viszont igen szegényes körülmények között él. Az itt élők nagy

¹ Vértesszőlős Község Önkormányzata Képviselő-testületének 13/2021. (III.12.) számú határozatában foglaltak alapján módosult.

része a nagyvárosi, magas költséggel rendelkező lakótelepi lakásokból kiköltöző polgárok. A település ezen részein szegényesen, sok esetben fűtetlen épületekben élnek a családok. A védőnő, valamint az Egyesített Szociális Intézmények Család- és Gyermekjóléti Központjának dolgozói rendszeresen látogatják a családokat, kisgyermekeket. A településen gyakori a ruhagyűjtés, melyet a szegényes körülmények között élőknek adományozunk.

A szociális ellátásban részesülők szinte 100 %-os mértékben ezen külterületi településrészekről kerülnek ki.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ftl.) és a Mötv-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

3.2.1. számú táblázat – Munkanélküliségi ráta nemek szerint

Év	15-64 év közötti állandó népesség (fő)			Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma (fő)					
	Férfi (TS 0803)	Nő (TS 0804)	Összesen	Férfi (TS 0801)		Nő (TS 0802)		Összesen	
	Fő	Fő	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2012	1 134	1 102	2 236	61	5,4%	48,25	4,4%	109	4,9%
2013	1 132	1 102	2 234	51	4,5%	48,25	4,4%	99	4,4%
2014	1 136	1 090	2 226	42,75	3,8%	41,25	3,8%	84	3,8%
2015	1 126	1 096	2 222	37,75	3,4%	42,5	3,9%	80	3,6%
2016	1 131	1 119	2 250	28,5	2,5%	33,25	3,0%	62	2,7%
2017	1 135	1 108	2 243	27	2,4%	29,25	2,6%	56	2,5%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

a) Foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya

Az elmúlt évek adatai alapján elmondható, hogy az álláskeresőként nyilvántartottak száma folyamatosan csökken. A szomszédos megyeszékhelyen működő ipari parkban folyamatosan új gyárak létesülnek, melyek jelentős munkaerőt igényelnek, így a térségben kedvezően alakul a munkanélküliség aránya.

3.2.2. számú táblázat – Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint

Regisztrált munkanélküliek / nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Fő összesen	2012	2013	2014	2015	2016	2017
		109	99	84	80	62	46
20 év alatti (TS 1002)	Fő	1,75	3	3,25	1,75	2,75	0,75
	%	1,6%	3,0%	3,9%	2,2%	4,5%	1,6%
20-24 év (TS 1003)	Fő	14,5	12,5	7	8,25	3,5	1,75
	%	13,3%	12,6%	8,3%	10,3%	5,7%	3,8%
25-29 év (TS 1004)	Fő	8,5	7,25	8,5	8,25	5,25	3,5
	%	7,8%	7,3%	10,1%	10,3%	8,5%	7,6%
30-34 év (TS 1005)	Fő	13,5	12,25	7,25	6,5	5,75	2,5
	%	12,4%	12,3%	8,6%	8,1%	9,3%	5,4%
35-39 év (TS 1006)	Fő	12,25	13,75	13	10	8	6,25
	%	11,2%	13,9%	15,5%	12,5%	13,0%	13,5%
40-44 év (TS 1007)	Fő	11,75	11,25	8,5	6,75	8,25	8,25
	%	10,8%	11,3%	10,1%	8,4%	13,4%	17,8%
45-49 év (TS 1008)	Fő	11,5	11,75	8,5	8,25	6	5,25
	%	10,5%	11,8%	10,1%	10,3%	9,7%	11,4%
50-54 év (TS 1009)	Fő	15,25	11,25	13	10	6,5	2,5
	%	14,0%	11,3%	15,5%	12,5%	10,5%	5,4%
55-59 év (TS 1010)	Fő	18	12,25	7	8,75	6	4,25
	%	16,5%	12,3%	8,3%	10,9%	9,7%	9,2%
59 év feletti (TS 1011)	Fő	2,25	4	8	11,75	9,75	11,25
	%	2,1%	4,0%	9,5%	14,6%	15,8%	24,3%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott állás keresők száma és aránya nemek szerint

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 1501)	180 napon túli nyilvántartott állás keresők száma nemek szerint			Nők és férfiak aránya, a 180 napon túli nyilvántartott állás keresőkön belül	
	%	Férfi	Nő	Összesen	Férfiak	Nők
2012	39,1%	22	21	43	51,2%	48,8%
2013	39,6%	18	22	40	45,0%	55,0%
2014	42,5%	17	17	34	50,0%	50,0%
2015	38,8%	15	16	31	48,4%	51,6%
2016	38,7%	10	14	24	41,7%	58,3%
2017	35,1%	9	11	20	45,0%	55,0%
2018	33,3%	8	9	17	47,1%	52,9%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.4. számú táblázat - Pályakezdő állás keresők száma és a 18-29 éves népesség száma

Év	18-29 évesek száma			Nyilvántartott pályakezdő állás keresők száma					
	Férfi	Nő	Összesen	Férfi		Nő		Összesen	
	Fő	Fő	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2012	246	228	474	9	3,7%	1	0,4%	10	2,1%
2013	242	231	473	7	2,9%	6	2,6%	13	2,7%
2014	241	230	471	3	1,2%	5	2,2%	8	1,7%
2015	245	243	488	1	0,4%	4	1,6%	5	1,0%
2016	242	247	489	3	1,2%	3	1,2%	6	1,2%
2017	244	241	485	2	0,8%	2	0,8%	4	0,8%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) Alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága

3.2.6. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint

Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 0901)		Általános iskolai végzettség (TS 0902)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség (TS 0903)	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2012	109	5	4,6%	35,5	32,5%	68,75	62,9%
2013	99	3,25	3,3%	33,75	34,0%	62,25	62,7%
2014	84	3,25	3,9%	34,25	40,8%	46,5	55,4%
2015	80	4,25	5,3%	30	37,4%	46	57,3%
2016	62	2,25	3,6%	27,75	44,9%	31,75	51,4%
2017	56	2,25	4,0%	17,75	31,6%	36,25	64,4%

Forrás: TeIR, KSH Népszámlálás

A 2012. évi adathoz képest 2017-re a felére csökkent a regisztrált munkanélküliek száma településünkön, mely igen jelentős javulásnak tekinthető.

c) Közfoglalkoztatás

A közfoglalkoztatás a munkaviszony egy speciális formája. Célja, hogy a közfoglalkoztatott sikeresen vissza-, illetve bekerüljön az elsődleges munkaerő-piacra. A közfoglalkoztatók támogatást vehetnek igénybe annak érdekében, hogy átmeneti munkalehetőséget biztosítsanak azok számára, akiknek az önálló álláskeresőse hosszú ideig eredménytelen.

Vértesszőlős Község Önkormányzata által közfoglalkoztatás keretében foglalkoztatható munkaerő piaci célcsoport:

- munkaügyi kirendeltségen regisztrált álláskeresők.

A munkaerő piaci célcsoport foglalkoztatásához a következő formákban nyújtanak támogatást:

- rövid időtartamú foglalkoztatás támogatása
- hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás támogatása.

d) A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői (pl. közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok stb.).

A Tatabányai Járási Hivatal FCSTF Foglalkoztatási Osztályával együttműködve, folyamatosan figyeljük a foglalkoztatási programokat, így évente több alkalommal tudunk támogatással helyi munkanélkülieket foglalkoztatni.

e) Fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük.

A helyi fiatalok óvodáskortól tanulnak nemzetiségi nyelvoktatás keretében szlovákul, illetve az iskolában angol nyelv elsajátítására is lehetőségük van. Fentiek alapján a környező országokban is könnyedén tudnak munkát vállalni. Továbbá a szomszédos megyeszékhelyen, Tatabányán működő ipari parkban lévő multinacionális cégek is szívesen foglalkoztatnak pályakezdő fiatalokat. A pályakezdő munkanélküliek száma nem jelentős. A településen képzés, célzott korosztályos foglalkoztatási program nincs.

f) Munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése (pl. felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok).

Szintén a Tatabányai Járási Hivatal FCSTF Foglalkoztatási Osztályával együttműködve próbálunk a helyi álláskeresők lehetőségeit figyelembe véve különböző programokhoz csatlakozni.

A közmunka-program keretében szinte csak és kizárólag olyan helyi lakosokat foglalkoztatunk, akiknek megélhetési problémáik vannak.

h) Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Vértesszőlős Község Önkormányzata elsődleges szempontnak tartja, hogy a foglalkoztatni kívánt helyi lakosok közül nemre, fajra, életkorra, politikai és vallási hovatartozásra való tekintet nélkül mindenki egyenlő eséllyel pályázhasson. Az önkormányzat rendszeresen foglalkoztat enyhe értelmi -, vagy testi fogyatékkal élő is.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

3.3.1. számú táblázat - Álláskeresői segélyben részesülők száma

Év	15-64 év közötti állandó népesség száma (TS 0803 és TS 0804 összesen)	Álláskeresői segélyben részesülők (fő) - (TS 1101)	Álláskeresői segélyben részesülők %
2012	2 236	2,25	0,1%
2013	2 234	5,75	0,3%
2014	2 226	6,5	0,3%
2015	2 222	6	0,3%
2016	2 250	5,25	0,2%
2017	2 283	6,25	0,3%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az aktív korúak ellátására jogosultak részére az önkormányzat igyekszik hosszabb-rövidebb időre munkalehetőséget biztosítani közfoglalkoztatási programok segítségével.

3.3.2. számú táblázat - Járadékra jogosult regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresői száma

Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresői száma (TS 1301)	Álláskeresői járadékra jogosultak (TS 1201)	
	Fő	Fő	%
2012	109,25	16,75	15,3%
2013	99,25	10,5	10,6%
2014	82,5	9,5	11,5%
2015	80,25	8,5	10,6%
2016	61,25	10,5	17,1%
2017	56,25	8,75	15,6%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A nyilvántartott álláskeresői száma ugyan jelentősen csökkent, de közülük viszonylag kevesen jogosultak álláskeresői segélyre, mivel nem rendelkeznek az ellátásra való jogosultsághoz elegendő munkában töltött nappal. Az álláskeresői járadékra jogosultak aránya viszonylag stabil az elmúlt években.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

Ezen alcím keretében a lakhatáshoz kapcsolódó terület elemzésére kerül sor, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezésre kerülnek a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzők, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférés.

a) Bérlakás-állomány

Vértesszőlős Község Önkormányzata jelenleg nem rendelkezik bérlakással. Sajnos nem is látunk olyan programot, támogatási rendszert, melynek keretében az önkormányzat bérlakásokat tudna építeni.

b) Szociális lakhatás

Vértesszőlős Község Önkormányzata – a fentiekben említett okokból - nem rendelkezik szociális lakásokkal.

c) Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

A település két meghatározó külterületi részén, a „Baromállási dűlőben” és „Szőlőhegyen” található hétvégi házakban, prэшázakban, melléképületekben és egyéb építményekben egyre nagyobb számban élnek családok.

e) Lakhatást segítő támogatások

3.4.2. számú táblázat - Lakásfenntartási és adósságcsökkentési támogatásban részesülők száma

Év	Lakásfenntartási támogatásban részesített személyek száma (TS 6001)	Adósságcsökkentési támogatásban részesítettek száma (TS 6101)
2012	11	n.a.
2013	13	n.a.
2014	17	n.a.
2015	15	n.a.
2016	átalakult a támogatás formája, lsd. Szoc. Tv. 45. §	
2017		

Forrás: TeIR, KSH Tstar

f) eladósodottság

A lakhatást segítő támogatásokat az elmúlt években egyre többen veszik igénybe, ebből következtethetünk arra, hogy az eladósodott lakosok száma is növekszik. Az önkormányzat a folyamatos tájékoztatással igyekszik segíteni azokon, akiknek a lakhatása anyagi okokból veszélyeztetve van.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő „lakások”, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Mint ahogy az előző pont(ok)ban is bemutatásra került, Vértesszőlős község külterületein, a „Baromállási dűlőben” és „Szőlőhegyen” egyre nagyobb számban élnek életvitelszerűen, elsősorban a szegényebb rétegből kikerülő családok. Ezek a családok jellemzően nem vértesszőlősiek, hanem leginkább a szomszéd nagyvárosból, Tatabányáról, illetve az ország keleti részéből betelepülő családok. A kb. 15 évvel ezelőtti központi jogszabályváltozások lehetővé tették, hogy bármilyen épületben lehet lakcímet létesíteni. Sajnálatos módon azonban a település ezen része nem lakó-, hanem mezőgazdasági övezet, melyben a gazdálkodás, állattartás, növénytermesztés céljából létesültek korábban épületek, kertek. Az infrastruktúra is ennek megfelelő, a vezetékes ivóvíz, az elektromos áram részben ugyan megoldott, de közvilágítás jellemzően nincs. Szennyvízcsatorna-hálózat egyáltalán nem áll rendelkezésre, a szemétszállítás is korlátozottabban került megoldásra, mint a község belterületein lévő lakóövezetekben. Az utak állapota jellemzően rossz, szilárd burkolattal nem ellátott, vízelvezetéssel nem rendelkezik. Az Önkormányzat lehetőségeihez képest próbálja az utak állapotát fenntartani, de az adottságok miatt ez nagyon nehéz feladat. Az Önkormányzat központi támogatás nélkül – saját erőből – nem tudja megoldani az ezen a területen mutatkozó hiányosságok felszámolását, de sajnos központi támogatás sem áll rendelkezésre.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

- a) a telep/szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői stb.)

Az előző, g) pontban leírtakat kell figyelembe venni e pontnál is, tekintettel arra, hogy az ott bemutatott „Szőlőhegy” és „Baromállási dűlő” tekinthető a községben belül telepnek, illetve szegregátumnak.

A két szegregátum közötti alapvető különbség, hogy a „Szőlőhegyi” rész a község belterületén keresztül könnyen megközelíthető, ahhoz szorosabban kapcsolódik, s lényegesen kevesebb család él itt, mint a „Baromállási dűlőben”. A Szőlőhegy egy részében tehetősebb családok is élnek, gyakorlatilag családi házként funkcionáló, de jogilag „egyéb építményként” nyilvántartott épületekben. A „Baromállási dűlőben” sokkal több, mérszegénységben lévő család él, és ezen szegregátum megközelítése is nehézkes. A település belterületén keresztül nem, csak Tatabányán keresztül közelíthető meg, bár jogilag a község része, szerkezetileg attól teljesen elkülönül.

b) a telepen/szegregátumokban élők száma, társadalmi problémák szempontjából főbb jellemzői (pl. életkori megoszlás, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya, stb.)

A lakcímnnyilvántartás szerint a bejelentkezettek száma a Szőlőhegyen 55 fő, a Baromállási dűlőben 470 fő, de valószínűsíthető, hogy a ténylegesen ott élők száma ennél jóval magasabb. Sajnos ezeken a településrészekén nagyon sok hátrányos helyzetű gyermek él. A Szőlőhegyről a kisgyermek a településen lévő Vértesszőlősi Samufalvi Óvoda és Bölcsődébe, valamint a helyi Általános Iskolába járnak. A Baromállás dűlő helyileg Tatabánya településéhez van közelebb, ezért ők a Tatabánya-Kertvárosi iskolákba, illetve óvodákba járnak.

c) szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai

A település külterületén található „Baromállási dűlő” és „Szőlőhegy” szegregációval veszélyeztetett területnek tekinthető, mivel az alapvető infrastruktúra nem biztosított az ott élők számára. A két településrész között van különbség, főként a „Baromállási dűlőre” jellemzőbb ez a probléma, ez a településrész a veszélyeztetettebb.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

3.6.1. számú táblázat – Orvosi ellátás

Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 4401)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 4301)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 4501)
2012	1	nincs	nincs
2013	1	nincs	nincs
2014	1	nincs	nincs
2015	1	nincs	nincs
2016	1	nincs	nincs
2017	1	nincs	nincs

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A településen egy háziorvosi praxis működik, melynek területi ellátási kötelezettsége Vértesszőlős teljes közigazgatási területe, Vértesszőlős község egy háziorvosi körzetet alkot. A háziorvos a felnőtt és gyermek lakosságot egyaránt ellátja, külön gyermekorvosi praxis a településen nincs.

Az Önkormányzat, a Tatabányai Szent Borbála Kórház és a háziiorvosi szolgálat 2016. október 1. napján együttműködési megállapodást írt alá, mely alapján a különböző vizsgálatokhoz szükséges vérvételekre a vértesszőlősi háziiorvosi rendelőben is sor kerülhet. A vérmintákat az Önkormányzat saját költségén juttatja el a kórházba. A lakosok számára ez óriási segítséget jelent, hiszen nem kell a tatabányai székhelyű kórházba beutazniuk. Főleg az időseknek segít sokat ezen szolgáltatás biztosítása.

b) prevenciós és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkorai kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

Egészségházunkban a háziorvos, ill. a védőnő közreműködésével folyamatosan szervezünk egészségügyi tájékoztatókat, szűréseket.

A tájékoztatók az egészséges életmódról, a prevenció fontosságáról szólnak, így kifejezetten konkrét célcsoport nem határozható meg. Az Egészségházban különféle szűréseket tartanak, ilyen pl. az érrendszerrel kapcsolatos szűrések, ill. külön a nők és külön a férfiak számára megrendezett szűrések, évente 1-2 alkalommal.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

Ilyen ellátásokat csak a kistérség központjában, Tatabányán tudnak igénybe venni a felnőtt vértesszőlősi lakosok.

Gyermekek esetében van lehetőség helyben óvodai felzárkóztató fejlesztésre (fejlesztő óvodapedagógus van az intézményben), de ez csak abban az esetben érvényesíthető, ha az adott gyermek az óvodába jár. A fejlesztő logopédiai ellátás is helyben megoldott óvodai és iskolai keretek között, az intézményekbe járó gyermekek számára.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Az Önkormányzat a gyermekeket (bölcsőde, óvoda, iskola) érintő közétkeztetést a 2015. évben kiírt közbeszerzési pályázat nyertese, a Kölyök Vendéglátó és Gyermekelelmezési Kft. útján biztosítja.

Az arra jogosultak részére a szociális étkeztetés a Társulás által működtetett Egyesített Szociális Intézmények keretein belül kerül biztosításra, szintén a Kölyök Kft. útján.

A közétkeztetésre vonatkozó központi jogszabályok alapján garantált az egészséges táplálkozás szempontjainak érvényre juttatása.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

A településen az alábbi formákban biztosított a sportprogramokhoz való hozzáférés:

- A település általános iskolája rendelkezik tornaszobával, így a gyermekek számára a rendszeres testnevelés feltételei biztosítottak.
- A község új óvodájában szintén rendelkezésre áll a megfelelő testmozgás feltételeit magas színvonalon biztosító tornaszoba. E helyszínen délutáni foglalkozások keretében mozgásfejlesztő koordinációs tornák biztosítására is sor kerül a gyermekek részére.
- Lehetőséget biztosít még a mozgásra a Sportközpont, ami elsősorban a helyi sportegyesület szakosztályai számára biztosítja az edzések, próbák színterét, emellett az iskolások is igénybe tudják venni, tornaórák keretében.
- Az új óvoda területén 2017. májusán átadásra került egy műfüves sportpálya, melyet az iskolások, óvodások, a helyi sportegyesület tagjai, továbbá a vértesszőlősi lakosok térítésmentesen használhatnak sportolási célokra. A sportpálya 2019. szeptemberéig légtartásos sátor-fedést kap, mely által a téli időszakban is használhatóvá válik, tornateremként funkcionál majd.
- A Sportközpont területén 2019. elején – felnőtt – kültéri fitness park került kialakításra, ahol 8 sporteszköz áll rendelkezésre. A fitness park nyilvános, a vértesszőlősi lakosok térítésmentesen használhatják.
- Az új könyvtár épületében az önkormányzat lehetőséget biztosít különböző sport- és fitness foglalkozások lebonyolítására. Jelenleg aikido, felnőtt és gyermek jóga, női torna-foglalkozások folynak az épületben, melyeken a felnőtt- és gyermek lakosság részt vehet.
- A kisgyermekek számára a Sportközpont területén, valamint az Ady Endre – Múzeum utca kereszteződésében játszótér került kialakításra, ahol a kisgyermekek számára korszerű sportolásra, mozgásfejlesztésre alkalmas eszközök állnak rendelkezésre.
- A településen működő sportegyesület szakosztályait az önkormányzat anyagilag is támogatja, ösztönzi. Labdarúgó, karate, asztalitenisz, mazsorett, lovagló, bowling, túra szakosztályok működnek Vértesszőlősen. A bowling és a túra szakosztályok kivételével mindegyik rendelkezik utánpótlás csoportokkal.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A településen a személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatások a Tatabányai Többcélú Kistérségi Társulás keretein belül működő Egyesített Szociális Intézmény Vértesszőlősi Segítő Szolgálat útján kerülnek biztosításra. Ezek: szociális étkezés, házi segítségnyújtás, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, idősek nappali ellátása. A szolgáltatás tapasztalataink szerint jól működik a községben.

3.6.2. számú táblázat - Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma

Év	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (TS 5601)
2012	99
2013	50
2014	85
2015	82
2016	70
2017	47

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A táblázat tanulságai szerint a közgyógyellátási-igazolvánnyal rendelkezők száma 2013-ban jelentősen visszaesett, majd megemelkedett, azóta viszonylag állandó.

3.6.3. számú táblázat - Ápolási díjban részesítettek száma

Év	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 5901)	Ápolási díj, méltányossági alapon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 5902)	Összesen
2012	9,08		9,08
2013	5,83		5,83
2014	5,59		5,59
2015	9		9
2016	8,04		8,04
2017	8,74		8,74

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az ápolási díjban részesülők száma viszonylag állandónak mondható.

g) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

Az önkormányzat minden eszközzel küzd a hátrányos megkülönböztetés visszaszorításáért. A helyben igénybe vehető szolgáltatások nyújtásakor nem merültek fel ilyen jellegű problémák.

h) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül

A pénzbeli ellátások és a közszolgáltatások szervezése során pozitív diszkriminációval segítjük a célcsoportokhoz tartozókat. Ez részben szabályozási eszközökkel, részben a nyilvánosság eszközeinek alkalmazásával történik.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

a) közösségi élet szinterei, fórumai

Településünkön számos civil szervezet működik, melyek sokszínűségére, valamint aktivitására is büszkék vagyunk.

A helyi civil szervezetek az alábbiak:

- Nagy-Kacsás Horgász Baráti Kör Egyesület
- Magyar Vöröskereszt Komárom-Esztergom Megyei Szervezete Vértesszőlői Alapszervezete
- Vértesszőlői Aszúszemek Néptánc Egyesület
- Vértesszőlős Szőlőhegyi Közösségi Egyesület
- Pátria Faluközösségi Egyesület
- Vértesszőlős SE
- Vértesszőlői Református Missziói Egyházközség

A fenti szervezetekben a község lakói nagy számban képviseltetik magukat, a település közösségi élete pezsgőnek mondható.

A korábban működő Zimozeleny Asszonykórus 2018-ban megszűnt, de még ez évben megalakult a Féri dalkör, amely egyelőre még nem civil szervezetként működik, de már számos helyi rendezvényen lépett fel, nagy sikert aratva.

Szintén nem egyesületi formában működik az Őszirozsa Nyugdíjas Klub, de tagjai aktívan vesznek részt a helyi közéletben.

b) közösségi együttélés jellemzői (pl. etnikai konfliktusok és kezelésük)

A községben napjainkig nem kaptunk jelzést etnikai jellegű konfliktusról.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai (adományozás, önkéntes munka stb.)

A Vöröskereszt Helyi Alapszervezetének információi alapján elmondható, hogy a szervezet rengeteg felajánlást kap helyi lakosoktól, akik ruhát és gyermekjátékokat is szép számmal adományoznak javukra, hogy azokat a rászoruló családoknak át tudják adni. Az önkéntes munkával kapcsolatban is jó tapasztalataink vannak, viszont elmondható, hogy az idősebb korosztály részvétele gyakoribb. Ezért szeretnénk a fiatalabb korcsoporttal is megismertetni az önkéntes munka szépségeit.

3.8 A Roma Nemzetiségi Önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Községünkben nem működik roma nemzetiségi önkormányzat, így fenti pont esetünkben nem releváns.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Magas a munkanélküliség az aktív korúak körében.	Közfoglalkoztatási programok folytatása
Kommunikációs nehézségek a szegregátumban élőkkel	Közös találkozások szervezése

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

Veszélyeztetettség: olyan – a gyermek vagy más személy által tanúsított – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza (Gyvt. 5. § n) pont)

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma

Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma december 31-én (TS 3001)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma december 31-én (TS 3101)
2012	18	97
2013	nincs adat	60
2014	22	62
2015	nincs adat	nincs adat
2016	22	nincs adat
2017	22	30
2018	27	49

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma

Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 5801)
2012	85,5
2013	95,5
2014	102
2015	92,5
2016	88,5
2017	83

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt igénybevevők száma 2012. és 2014. között enyhe emelkedést, majd 2014-2017. között csökkenést mutat.

c) gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma, aránya

A képviselő-testület települési támogatásokat szabályozó önkormányzati rendelete alapján rendkívüli települési támogatásban részesíthető az a személy, aki a saját vagy családja létfenntartását veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, valamint időszakosan vagy tartósan létfenntartási gonddal küzd, vagy alkalmanként jelentkező többletkiadások miatt anyagi segítségre szorul. A rendelet szabályai szerint különösen indokolt ez olyan esetben, amikor a támogatásra várandósság miatti válsághelyzet miatt, gyermek fogadásával kapcsolatos átmeneti többletköltségek miatt, továbbá a családjában élő kiskorú gyermek ellátásához kérelmező időszakosan anyagi segítségre szorul (különösen iskoláztatással kapcsolatos többletkiadások, nevelésbe vett gyermekkel való kapcsolattartás, családba való visszakerülés, tanszer biztosítása, óvoda-iskolakezdés, alapvető ruházat, étkezési térítési díj biztosítása) okán van szükség.

E támogatás fontosságát hangsúlyozza, hogy a rendelet alapján ilyen esetekben az általánosan alkalmazott jövedelem-határoktól is el lehet tekinteni a támogatás biztosítása érdekében.

d) kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya

4.1.3. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma

Év	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyv-ellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
2012	6	22	26	42	2	
2013	5	15	24	38	1	
2014	5	16	32	28		
2015	68	11	29	28		
2016	75	8	32	18		16
2017	64	5	32	166		15

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

A szegregátumként kezelhető „Baromállási dűlőben” élő gyermekek a tatabányai óvodákban, iskolákban veszik igénybe a szolgáltatásokat, ellátásokat. A településrész elhelyezkedése miatt részükre sokkal könnyebben elérhetőek a tatabányai iskolák, óvodák, így hátrány nem éri őket.

A „Szőlőhegyi” részen élők jellemzően a vértesszőlősi óvodába, iskolába járnak. Az ellátások így részükre is elérhetőek, biztosítottak.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma

Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 3201)	Egy védőnőre jutó gyermekek száma
2012	1	219
2013	1	204
2014	1	210
2015	1	215
2016	1	218
2017	1	229

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

Településünkön a védőnői szolgálat egy védőnő alkalmazásával működik, aki az iskola védőnői feladatokat is ellátja.

A védőnő először a tanácsadáson találkozik a várandós anyákkal – mely heti négy alkalommal biztosított településünkön – és azt követően folyamatosan tartják vele a kapcsolatot. Cél a várandósság időszakának, majd a megszületett csecsemő fejlődésének figyelemmel kísérése. Erre egyrészt az Egészségházban tartott tanácsadáson nyílik lehetőség, ahol meghatározott időpontban a háziorvos is jelen van, másrészt a védőnő a családlátogatások során győződik meg a kismamák, anyukák és gyermekeik állapotáról.

A védőnő feladatai közé tartozik:

- várandós anyák és a 0-14 éves korú gyermekek és családjuk gondozása, tájékoztatás, tanácsadás, az egészségmegőrzés, az optimális környezeti feltételekre vonatkozóan (helyes táplálkozás, káros szenvedélyek megelőzése, egészséges életmód)
a gyermekek megfelelő érzelmi, értelmi fejlődésének elősegítése, biztosítása, veszélyeztetettség megelőzése.

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás jellemzői

Év	Betöltetlen felnőtt háziorvosi praxis/ok száma	Háziorvos által ellátott személyek száma	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma	Házi gyermekorvosok száma (TS 4601)
2012	nincs	17994	-	982	nincs
2013	nincs	17851	-	1084	nincs
2014	nincs	18056	-	1107	nincs
2015	nincs	18705	-	1116	nincs
2016	nincs	19132	-	1180	nincs
2017	nincs	19109	-	1040	nincs

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

A településen egy háziorvosi praxis működik, melynek területi ellátási kötelezettsége Vértesszőlős teljes közigazgatási területe, Vértesszőlős község egy háziorvosi körzetet alkot. A háziorvos a felnőtt és gyermek lakosságot egyaránt ellátja, külön gyermekorvosi praxis a településen nincs.

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

4.3.3. számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma

Év	Önkormányzati bölcsődék száma (TS 4801)	Bölcsődébe beírt gyermekek száma (TS 4701)	Szociális szempontból felvett gyerekek száma (munkanélküli szülő, veszélyeztetett gyermek, nappali tagozaton tanuló szülő)	Nem önkormányzati bölcsődék száma (munkahelyi, magán stb.)
2012	1	14	2	nincs
2013	1	14	1	nincs
2014	1	14	2	nincs
2015	1	14	4	nincs
2016	1	14	0	nincs
2017	1	14	0	nincs

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

A 2007. óta működő bölcsőde folyamatosan maximális kihasználtsággal üzemel. Az intézmény 2018. szeptember 1-jétől újonnan létesített épületben, már két csoporttal működik, mindkét csoportban 12-12 gyermeket látnak el.

Az óvodás korú gyermekek részére fejlesztőpedagógus, illetve logopédus alkalmazását biztosítja az önkormányzat. Az új intézményben az óvoda 2018. szeptember 1-jétől 5 csoporttal működik, csoportonként 25 gyermeket látnak el.

d) gyermekjóléti alapellátás

Vértesszőlős Község Önkormányzata a gyermekjóléti alapellátást a Tatabányai Kistérségi Többcélú Társulás keretein belül teszi elérhetővé lakosai számára. A szolgáltatás helyben is elérhető, nem kell a településről kimozdulni az igénybe vevők nagy megelégedésére.

Gyermekek napközbeni ellátása: A gyermekek napközbeni ellátása óvodai nevelés keretén belül valósul meg.

e) gyermekvédelem

A gyermekvédelmi ellátás a gyermekjóléti alapellátáshoz hasonlóan a kistérségi együttműködés részeként biztosított a településen.

f) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

Ezen szolgáltatás nyújtására is a kistérségi társulás keretein belül működő Egyesített Szociális Intézmények keretein belül kerül sor. Az ESZI Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálatának dolgozói tudnak segítséget nyújtani a krízishelyzetben lévők részére.

g) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés

A program 3.6 pont e) pontjában már kifejtettük a gyermekek sportprogramokhoz való hozzáféréseinek lehetőségeit.

A gyermekek számára szabadidős és szünidei programok szervezésében településünkön meghatározó a Tatabányai Kistérség Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat, valamint az Önkormányzat által működtetett Községi Ház, a helyi általános iskola, és a helyben működő református egyházközség is.

Az iskolai nyári szünet hosszúsága, és ebből fakadóan a gyermekek felügyelete nagy problémát jelent a szülők számára. Ezért az önkormányzat közös összefogással több napközis táborozási lehetőséget kínál, elsősorban iskoláskorú gyermekek számára. A közösségi ház szervezésében lehetőség van könyvtáros táborban való részvételre (25-30 fő). A helyi Református Missziói Egyházközség minden évben felekezeti hovatartozás nélkül szervez 30-35 fő részére nyári tábor az imaházuk területén. Ide óvodás korú gyermekek is érkehetnek. Az általános iskola minden évben megszervezi a „nyüzsiző táborát”, ahová 15 fő iskolás gyermeket várnak jelentkezési sorrendben (saját tanulók). A családsegítő és gyermekjóléti szolgálat pedig a Sportközpont területén szervez tábor iskoláskorúak számára (25 fő). Mindegyik tábor egyhetes turnusokban zajlik. A nyári szünetből ezek a táborok kb. 3 hetet ölelnek fel, ezzel is támogatva a dolgozó szülők gyermekeinek felügyeletét. A táborok természetesen nem ütköznek egymással, illetve mindegyik nagyon kedvező feltételekkel működik mind anyagi, mind egyéb szempontból. (Például

alkalmazkodnak a szülők munkaidejéhez, és tudnak fogadni ételallergiás gyerekeket is.)

A családsegítő és gyermekjóléti szolgálat, valamint a közösségi ház által a tanév ideje alatt az általános iskolások részére szervezett programok többnyire kreatív foglalkozások, vagy ünnepekhez kötődő rendezvények.

A Vértesszőlősi Általános Iskolában a tanulók mind a 8 évfolyamon felzárkóztató és tehetséggondozó foglalkozásokon vehetnek részt. Ennek keretében van lehetőség a tanulásban lemaradottak megsegítésére, valamint a tehetségek mind szélesebb körű kibontakoztatására.

Az önkormányzat célja, hogy mindenfajta szabadidős foglalkoztatást a legszélesebb körben tudják igénybe venni a település lakói. A tájékoztatás eszközével igyekszünk minden réteghez eljuttatni az információkat a szabadidős programokkal kapcsolatban.

h) gyermekétkeztetés (intézményi), ingyenes tankönyv

Az intézményi gyermekétkeztetést az Önkormányzat külső szolgáltatásként vásárolja. Az Önkormányzat a gyermekeket (bölcsőde, óvoda, iskola) érintő közétkeztetést a Kölyök Vendéglátó és Gyermekélelmezési Kft. útján biztosítja.

Az ingyenes tankönyvek biztosítása a központi jogszabályok rendelkezései szerint történik.

i) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor járási, önkormányzati adat, civil érdekképviselők észrevételei :

Nem áll rendelkezésünkre ilyen jellegű adat, tudomásunk szerint nem került rá sor.

j) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) az ellátórendszerek keretein belül

A pénzbeli ellátások és a közszolgáltatások szervezése során pozitív diszkriminációval segítjük a célcsoportokhoz tartozókat. Ez részben szabályozási eszközökkel, részben a nyilvánosság eszközeinek alkalmazásával történik.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékkal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása

Az Nkntv. 47. §-a alapján sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók neveléséről, iskolai felkészítéséről a szakértői bizottság szakértői véleménye szerint kell gondoskodnia az óvodának, iskolának. A sajátos nevelési igényű gyermek óvodai nevelése, a tanuló iskolai nevelése-oktatása, továbbá kollégiumi nevelése az e célra létrehozott gyógypedagógiai nevelési-oktatási intézményben, konduktív pedagógiai intézményben, óvodai csoportban, iskolai osztályban, vagy a többi gyermekkel, tanulóval részben vagy egészben együtt történhet. A gyermek, tanuló integrált vagy speciális intézményi keretek között történő nevelését, oktatását a szakértői bizottság által kiadott véleményben foglalt állásfoglalás alapján lehet és kell biztosítani. Az ezzel ellentétes gyakorlat jogsértő mind a Nkntv., mind pedig az egyenlő bánásmód követelményét tekintve.

Településünkön az SNI gyermekek többi gyermekkel való együttnevelésének, oktatásának feltételei adottak.

- c) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG	db	
Az óvoda telephelyeinek száma	1 székhely nincs telephely	
Hány településről járnak be a gyermekek	3	
Óvodai férőhelyek száma	125	
Óvodai gyermekcsoportok száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)	5	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	6:00-17:00	
A nyári óvoda-bezárás időtartama: ()	Augusztus 12 - augusztus 30.	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	11	0
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	11	0
Gyógypedagógusok létszáma	0	0
Dajka/gondozónő	5	0
Kisegítő személyzet	6	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 2401)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 2801)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 2701)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 2601)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 2501)
2012		4	90	1	81	nincs
2013		4	110	2	94	nincs
2014		4	110	2	87	nincs
2015		4	110	2	90	nincs
2016		4	110	2	92	nincs
2017		4	110	2	92	nincs

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

4.4.7. számú táblázat - Általános iskolában tanulók száma, általános iskolai napközis tanulók száma

Tanév	Általános iskola 1-4. évfolyamon tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 1801)	Általános iskola 5-8. évfolyamon tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 1901)	Általános iskolások száma	Napközis általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (iskolaotthonos tanulókkal együtt) (TS 1701)	
	fő	fő	fő	fő	%
2011/2012	79	74	153	56	36,6%
2012/2013	76	72	148	63	42,6%
2013/2014	85	73	158	106	67,1%
2014/2015	81	73	154	110	71,4%
2015/2016	88	71	159	107	67,3%
2016/2017	89	70	159	82	51,6%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.8. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek

Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 2101)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 2201)	Általános iskolai feladat-ellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 2001)
	1-8 évfolyamon összesen	1-8 évfolyamon összesen	db
2011/2012	nincs	8	1
2012/2013	nincs	8	1
2013/2014	nincs	8	1
2014/2015	nincs	8	1
2015/2016	nincs	8	1
2016/2017	nincs	8	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.12. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezettek a nappali oktatásban

Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 2301)
	Fő
2011/2012	11
2012/2013	16
2013/2014	18
2014/2015	16
2015/2016	15
2016/2017	12

Forrás: TeIR, KSH Tstar Forrás: Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs

Napjainkig nem szereztünk tudomást ilyen atrocitásról és célunk, hogy ez a jövőben se fordulhasson elő.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések

Nem releváns, csak egy általános iskola van a településen.

e) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

A pénzbeli ellátások és a közszolgáltatások szervezése során pozitív diszkriminációval segítjük a célcsoportokhoz tartozókat. Ez részben szabályozási eszközökkel, részben a nyilvánosság eszközeinek alkalmazásával történik.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Nehezebb anyagi helyzetben lévő családokban élő gyermekek ellátása megterhelő.	Gyermekevédelmi és szociális ellátásokhoz való hozzájutás segítése
Tájékozatlanság a lehetséges támogatásokról	Tájékoztatás a lehetséges támogatásokról
Iskoláskorú gyermekek felügyelete nem megoldott a nyári szünetben	Nyári táborok szervezése

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

A rendelkezésre álló adatok alapján megállapítható, hogy településünkön nem jellemző probléma, hogy a nők körében magasabb lenne a munkanélküliek aránya.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

Országos adatok szerint a foglalkoztatást segítő és képzési programok elősegítik a munkavállalás esélyét.

Ugyanakkor a munkanélküli férfiak nagyobb eséllyel vesznek részt vállalkozástámogatási programokba és válnak vállalkozóvá. A bértámogatási programokba azonos eséllyel kerülnek be a nők és a férfiak.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Problémát jelent az esetükben, hogy betanított feladatokra sem tudják alkalmazni őket, mert a teszt megírása is problémát jelent. Alkalmi munkát tudnak csak vállalni, ill. a közfoglalkoztatás jelent esélyt a számukra.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

Napjainkban is tapasztalható jelenség, de az önkormányzat által foglalkoztatottak körében nem jellemző. Sőt általánosan elmondható, hogy intézményeinkben a női alkalmazottak jelentős többségben vannak.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

Az önkormányzat az óvoda és a bölcsőde nyitva tartását évente felülvizsgálja, annak érdekében, hogy az a lehető legjobban illeszkedjen a szülők igényeihez.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A védőnői szolgáltatás révén havi rendszerességgel tartunk a kismamáknak, anyukáknak és a gyermekeknek szóló foglalkozásokat. Ezeken az alkalmakon a résztvevők száma mindig optimális, 10-15 fő. A programhoz csatlakozik a bölcsőde is, ahol kéthetente tartanak Baba-mama klubot a kisgyermeknevelők.

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

Településünkön eddig nem jutott tudomásunkra ilyen eset.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaoththon, családok átmeneti otthona)

Helyi szinten nem vehető igénybe ilyen szolgáltatás, de amennyiben megkeresik az önkormányzatot, illetve a HEP-referenst, mindenben igyekszünk a szolgáltatás iránt érdeklődőt segíteni, tájékoztatni (pl. jogsegélyvonal, krízisvonalak elérhetőségeinek nyilvánossá tétele kiaplakatozással, honlapon történő megjelenítéssel).

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Településünkön megállapítható, hogy a helyi közéletben a nők aktívabban, konstruktívabban vesznek részt.

Vértesszőlös Község Önkormányzatának Képviselő-testülete 7 főből áll, melyből 4 fő nő. Az önkormányzat három állandó bizottságából két bizottság elnöke nő. Az önkormányzat intézményeinek (Óvoda és Bölcsőde, Polgármesteri Hivatal) vezetői szintén nők. Az Őszirozsa Nyugdíjas Klub tagjainak nagyobb része szintén a női nemből tevődik össze.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Nincs tudomásunk ilyen jellegű problémákról.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A nők hátrányos megkülönböztetésük esetén nem tudják hová kell fordulni segítségért	Esélyegyenlőségi referens alkalmazása az önkormányzatnál.

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

Vértesszőlősen az idősök száma évről évre nő, de a növekedés üteme az utóbbi években lelassult. Mivel azonban a fiatalok száma intenzívebb ütemben növekedett, így az öregedési index enyhén csökkenő tendenciát mutat.

A 65 év feletti lakosok között 45%-55% a nők és férfiak aránya.

6.2 Idősök munkaerő-piaci helyzete

a) idősök, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

6.2.3. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén

Év	Nyilvántartott álláskeresők száma	55 év feletti nyilvántartott álláskeresők száma (TS 1010 és TS 1011)		Tartós munka-nélküliek száma	55 év feletti tartós munkanélküliek száma	
	Fő	Fő	%	Fő	Fő	%
2012	110	18	16%	23	7	30%
2013	101	15	15%	19	9	47%
2014	80	14	18%	19	9	47%
2015	80	18	23%	17	8	47%
2016	62	17	27%	14	9	64%
2017	57	17	30%	12	7	58%
2018	51	11	22%	12	7	58%

Forrás: Helyi adatgyűjtés, TeIR

b) tevékeny időskor (pl. élethosszig tartó tanulás, idősök, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen)

A Községi Házban rendszeresen szervezünk az idősök számára számítógépes alapkezelői ismeretekről szóló tanfolyamot. Sajnos a nyugdíjasok közalkalmazottként, köztisztviselőként történő alkalmazása törvényi rendelkezések miatt megszűnt. A település adottságából adódóan az idősök legnagyobb része rendelkezik háztáji gazdasággal, így ott töltik el szabadidejük jelentős részét. Az ESZI keretein belül lehetőség van a nappali ellátásra.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

A diszkrimináció felmérése rendkívül nehéz. Azt tudjuk a szakirodalomból, hogy az idősebb korosztály sokkal jobban kiszolgáltatott a munkaerő-piaci diszkriminációnak, tehát nehezebben helyezkednek el, és a munkahelyi leépítések is előbb érik el őket.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idők egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

Az idők egészségügyi ellátásokhoz való hozzáférése az egészségügyi ellátórendszeren belül biztosított.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférést a településen a Községi Ház, illetve a Könyvtár biztosítja.

c) idők informatikai jártassága

A településen több informatikai tanfolyam is indult már, mely az idősebbek közül is igen népszerű. A mai modern társadalomban az emberek ily módon könnyedén tudják tartani a kapcsolatot távol élő rokonaikkal. Ez az idők számára különösen fontos dolog.

6.4 Az időket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Az idők számára több civil szervezet, csoport is alakult, hogy a megnövekedett szabadidejüket hasznosan, jó társaságban tölthessék el. Gyakoriak az összejevetelek, kirándulások.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Magas az egyedül élők aránya.	Házi segítségnyújtás lehetőségének hangsúlyozása.
Magasabb az áldozattá válás esélye.	Rendőrségi tájékoztató fórumok szervezése.
Hiányosságok az informatikai jártasságban.	Tanfolyamok szervezése és népszerűsítése az idők körében.

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

A fogyatékkal élőkre vonatkozóan nem állnak rendelkezésre értékelhető statisztikai adatok, amelyek alapján pontos képet lehetne alkotni a fogyatékkal élők lakhatási, egészségügyi, foglalkoztatási helyzetéről.

A fogyatékkal élő emberek és családjaik a legsérülékenyebb társadalmi csoportot alkotják. Feladatunk olyan környezet teremtése, működtetése, hogy egyenlő esélyekkel érvényesülhessenek a mindennapi életünk során a lakhatás és közlekedési eszközök használata, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkalehetőségek, a kulturális és társadalmi élet, valamint a sport és a szórakozás területén is.

a) fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)

Vértesszőlőshöz legközelebb Tatabányán van lehetőség ilyen munkalehetőségekre. Az önkormányzat a Szociális Alapellátó Intézmény segítségével folyamatosan tud információkhoz jutni az aktuális lehetőségekről. Amennyiben van lehetőség elhelyezkedni, tájékoztatjuk az érintett lakosokat a munkába állás módjáról és feltételeiről.

b) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Sajnos szomorú tény, hogy a fogyatékos személyeket nagyon kevés helyen foglalkoztatják. Teljesen más okokra hivatkozva nem kaphatják meg a „kiszemelt” állásokat.

c) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

Településünkön jelenleg nincsenek ilyen programok.

A településen az állami, illetve önkormányzat által nyújtott szociális szolgáltatások köre igen bő, már a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás is elérhető.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A szociális ellátásokat igénybevevők között nagy valószínűséggel jelen vannak fogyatékos személyek is, erre vonatkozó nyilvántartott adattal azonban nem rendelkezünk.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége

Az elmúlt években több intézményt akadálymentesítettünk. A mozgáskorlátozottak számára is könnyedén elérhetővé vált az óvoda, a polgármesteri hivatal, az Egészségház, az Idősek Klubja, a Községi Ház. 2019. márciusában új épületben kap helyet a községi könyvtár, mely már szintén akadálymentesített épület. Egyedül az Egészségház emeletén kialakított fogorvosi rendelő nem megközelíthető a mozgáskorlátozottak részére. Ebben az esetben viszont lehetőség van arra, hogy a fogorvos az épület földszintjén lévő háziorvosi rendelőben lássa el a betegeket, így a mozgáskorlátozottak részére is elérhető az ellátás.

b) közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége

A fogyatékos személy számára jogszabályban meghatározottak szerint - figyelembe véve a különböző fogyatékosági csoportok eltérő speciális szükségleteit - biztosítani kell a közszolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférést.

Mint ahogyan az előző pontban kifejtésre került, már csak a fogorvosi rendelő nem akadálymentesített, de a mozgáskorlátozottak részére is biztosított az ellátás a földszinten lévő háziorvosi rendelőben.

A fogyatékos személy számára biztosítani kell az egyenlő esélyű hozzáférés lehetőségét a közérdekű információkhoz, továbbá azokhoz az információkhoz, amelyek a fogyatékos személyeket megillető jogokkal, valamint a részükre nyújtott szolgáltatásokkal kapcsolatosak. A kommunikációban jelentősen gátolt személy számára a közszolgáltatások igénybevételekor lehetővé kell tenni a tájékozódás és a személyi segítség feltételeit.

c) munkahelyek akadálymentesítettsége

A munkahelyek akadálymentesítettségének tekintetében felemás képet mutat a település. A legtöbb helyi munkahelyről elmondható, hogy mozgáskorlátozottak számára is viszonylag könnyen megközelíthető.

d) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége

A közlekedési rendszereknek, továbbá a tömegközlekedési eszközöknek, utasforgalmi létesítményeknek - beleértve a jelző- és tájékoztató berendezéseket is - alkalmasnak kell lenniük a fogyatékos személy általi biztonságos igénybevételre. Közhasználatú parkolóban a közlekedésében akadályozott fogyatékos személyek számára - a külön jogszabály szerint - megfelelő számú és alapterületű parkolóhely kialakításáról kell gondoskodni.

Akadálymentes parkolóhely településünkön elérhető a Skála térségben, továbbá az új óvodánál és a temetőnél.

A közterületek, járdák, parkok akadálymentesítése biztosított a településen.

- d) fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosok nappali intézménye, stb.)

Azokon az önkormányzati rendezvényeken, ahol nagyobb létszámban jelennek meg közlekedési nehézséggel küzdők, elsősorban idősök, az önkormányzat megszervezi az autóval történő szállítást.

- f) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

A képviselő-testület kérelemre rendkívüli települési támogatásban részesíti a fogyatékos gyermeket nevelő, ellátó családokat.

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A településen a munkahelyek akadálymentesítése nem mindenhol megoldott	Pályázatok figyelése és a helyi munkáltatók tájékoztatása a lehetőségekkel kapcsolatban
A könyvtár és a fogorvosi rendelő akadálymentesítése nem megoldott.	Pályázati úton történő megvalósítás

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

a) a 3–7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (pl. közfeladatot ellátó szervezetek száma közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma stb.)

Mint ahogyan azt már több fejezetben is említettük, településünkön a civil szervezetek aktív tevékenységet folytatnak, a lakosság nagy számban vesz részt azok programjain.

Az Önkormányzat – lehetőségeihez mérten - támogatja a civil szervezetek munkáját, működését. Évente átlagosan 3-4 M Ft közvetlen támogatást biztosít az egyesületek által meghatározott célokra. Ezen felül ingyenesen biztosítja az önkormányzati tulajdonban lévő közösségi célú infrastruktúra használatát (pl. sportcsarnok, közösségi ház épülete, mikorbusz igénybevétele, stb.).

Törekszünk arra, hogy a fenti szervezetekkel partneri viszonyt kialakítva a település egyre több szegmensébe vonjuk be azokat. A jó együttműködés következménye, hogy az önkormányzati rendezvényeken aktívan részt vesznek ezen szervezetek.

b) önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi és civil szektor közötti partnerség bemutatása

Az önkormányzat rendezvényeinek lebonyolítása, illetve a nyári táboroztatás és további szabadidős tevékenységek, pályázati lehetőségek kapcsán és számos más alkalommal is hatékonyan együttműködik a Szlovák Nemzetiségi Önkormányzattal, az egyházi és a civil szervezetekkel.

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség

A helyi önkormányzat működése több téren is összefonódik a kistérség többi településével. Az együttműködés folyamatosnak és eredményesnek mondható, mind a szociális ellátásokhoz, mind a pályázati forrásokhoz való hozzáférés tekintetében.

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenység

Településünkön Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat működik. A helyi esélyegyenlőségi programot elfogadása előtt a nemzetiségi önkormányzat képviselő-testülete véleményezi.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenység

A célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenység terén kiemelkedő a Vöröskereszt helyi alapszervezetének tevékenysége. Munkájuk részeként – például - folyamatosan biztosítanak jó minőségű használt ruhákat a rászorultaknak. Illetve minden évben karácsonykor szállítanak ajándécsomagokat az időseknek, rossz anyagi körülmények között élő családoknak.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában

For-profit szereplők nem vesznek részt a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzat, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába

A Helyi Esélyegyenlőségi Program kidolgozása során több alkalommal is konzultációra került sor a nemzetiségi önkormányzattal, a Samufalvi Óvoda és Bölcsőde vezetőjével, a védőnővel, háziorvossal, az Egyesített Szociális Intézmények Vértesszőlősi Segítő Szolgálatával, a helyi civil szervezetekkel, illetve az egyházak képviselőivel is.

b) az *a)* pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása

Az esélyegyenlőségi program tervezetének társadalmi vitára bocsátása a polgármesteri hivatal hirdetőtábláján való kifüggesztéssel, illetve az önkormányzat honlapján történő közzététellel kerül biztosításra. A képviselő-testület által elfogadott, Vértesszőlős Község Önkormányzatának Esélyegyenlőségi Programja a polgármesteri hivatalban ügyfélfogadási időben a lakosság rendelkezésére áll, valamint az önkormányzat honlapján is közzétételre kerül. Ezáltal a község teljes lakossága megismerheti a tervezett esélyegyenlőségi folyamatokat, tevékenységeket, és folyamatosan nyomon követhetik azok megvalósítását.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összefoglalása

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Település²	Belterületi utak felújítása szükséges Meglévő játszótér felújítása, új játszótér kialakítása	Pályázati forrás felhasználásával az utak javítása Pályázati forrás felhasználásával meglévő játszótér felújítása, új játszótér kialakítása
Romák és/vagy mélyszegény- ségben élők	Magas a munkanélküliség az aktív korúak körében. Kommunikációs nehézségek a szegregátumban élőkkel	Közfoglalkoztatási programok folytatása. Közös találkozások szervezése
Gyermekek	Nehezebb anyagi helyzetben lévő családokban élő gyermekek ellátása megterhelő. Tájékozatlanság a lehetséges támogatásokról Iskoláskorú gyermekek felügyelete nem megoldott a nyári szünetekben	Gyermekevédelmi és szociális ellátásokhoz való hozzájárulás segítése Tájékoztatás a lehetséges támogatásokról Nyári táborok szervezése
Nők	A nők hátrányos megkülönböztetésük esetén nem tudják hová kell fordulni segítségért	Esélyegyenlőségi referens alkalmazása az önkormányzatnál.
Idősek	Magas az egyedül élők aránya. Magasabb az áldozattá válás esélye. Hiányosságok az informatikai	Házi segítségnyújtás lehetőségének hangsúlyozása. Rendőrségi tájékoztató fórumok szervezése. Tanfolyamok szervezése és

² Vértesszőlős Község Önkormányzata Képviselő-testületének 13/2021. (III.12.) számú határozatában foglaltak alapján módosult.

	jártasságban.	népszerűsítése az idősök körében.
Fogyatékkal élők	A könyvtár és a fogorvosi rendelő akadálymentesítése nem megoldott. A településen a munkahelyek akadálymentesítése nem mindenhol megoldott.	Pályázati úton történő megvalósítás Pályázatok figyelése és a helyi munkáltatók tájékoztatása a lehetőségekkel kapcsolatban

A beavatkozások megvalósítói:

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint intézkedés címe, megnevezése	Az intézkedésbe bevont aktorok és partnerek – kiemelve a felelőst
Település³	-Belterületi úthálózat javítása	Polgármester Pályázati referens
Település⁴	-Játszótér	Polgármester Pályázati referens
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	-Tartós munkanélküliség mérséklése	Polgármester HEP referens
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	-Közvetlen kommunikáció a szegregátumban élőkkel	Polgármester HEP referens
Gyermekek	-Gyermekevédelmi és szociális ellátásokhoz való hozzájárulás segítése	Szociális és Egészségügyi Bizottság Polgármester
Gyermekek	-Tájékoztatás a lehetséges támogatásokról	Igazgatási ügyintéző
Gyermekek	-Könyvtáros Tábor szervezése	Kulturális menedzser
Gyermekek	-Református Tábor szervezése	HEP referens

³ Vértesszőlős Község Önkormányzata Képviselő-testületének 13/2021. (III.12.) számú határozatában foglaltak alapján módosult.

⁴ Vértesszőlős Község Önkormányzata Képviselő-testületének 13/2021. (III.12.) számú határozatában foglaltak alapján módosult.

Gyermekek	-Nyüzsiző Tábor szervezése	HEP referens
Gyermekek	-ESZI Gyerektábor szervezése	HEP referens
Nők	-Nők tájékoztatása hátrányos megkülönböztetés esetén	HEP referens
Idősek	-Egyedül élők segítése	Szociális és Egészségügyi Bizottság
Idősek	-Áldozattá válás esélyének csökkentése	Polgármester
Idősek	-Informatikai ismeretek nyújtása idősek számára	Kulturális menedzser
Fogyatékkal élők	-Könyvtár, fogorvosi rendelő akadálymentesítése	Polgármester
Fogyatékkal élők	-Akadálymentesítés a településen lévő munkahelyeken	Polgármester

Jövőképünk

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élőket lehetőségeinkhez mérten támogassuk az álláskeresés és a szociális ellátások terén.

Kiemelt területnek tartjuk a gyermekek ellátását, és a településen elérhető aktív tevékenységek körének bővítését.

Folyamatosan odafigyelünk az idősek helyzetére, különös tekintettel az egyedülállóakra, valamint a téli időszakra.

Hangsúlyt kívánunk fektetni a nők folyamatos tájékoztatására a hátrányos megkülönböztetés elkerülése érdekében.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élőkre, hogy a településen minden lehetőséget ki tudjanak használni közlekedési, kulturális, és közösségi szempontból is.

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

3. melléklet a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelethez

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága

0. Település szintű probléma⁵

1	Belterületi úthálózat javítása	Belterületi úthálózat állapota helyenként nem megfelelő	Belterületi úthálózat javítása	Pályázati dokumentáció	Az úthálózat állapotának felmérése, pályázati forrás keresése, kivitelező keresése, utak felújítása	Polgármester	2023. 12. 31. (vasárnap)	Felújított utak mennyisége	Pályázati forrás, humán erőforrás (pályázati munkatársak, szakemberek)	3 év
2	Játszótér	Meglévő játszótér felújítása, új játszótér kialakítása	Meglévő játszótér felújítása, új játszótér kialakítása	Pályázati dokumentáció	Állapotfelmérés, forrás és kivitelező keresése, meglévő játszótér felújítása, új játszótér kialakítása	Polgármester	2023. 12. 31. (vasárnap)	EU szabvány játszóterek száma	Pályázati/pénzügyi erőforrás és humán erőforrás (pályázatíró szakemberek, egyéb szakemberek)	3 év

I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége

1	Tartós munkanélküliség mérséklése	Magas a munkanélküliség az aktív korúak körében	Munkanélküliség mérséklése	Szociális szolgáltatástervezési koncepció	Évenkénti közfoglalkoztatási cél meghatározása, közfoglalkoztatási program előkészítése	Polgármester	2023. 12. 31. (vasárnap)	Közfoglalkoztatottak nyilvántartása, Közfoglalkoztatottak száma	Közfoglalkoztatási programhoz szükséges anyagi forrás biztosítása az éves költségvetésben, technikai feltételek biztosítása a dolgozóknak	5 év
2	Közvetlen kommunikáció a szegregátumban élőkkel	Kommunikációs nehézségek a szegregátumban élőkkel	Kommunikációs zavar enyhítése, közvetlenebb viszony kialakítása	Szociális szolgáltatástervezési koncepció	Évenként egyszer közmeghallgatás a szegregátumhoz legközelebb eső közintézményben	Polgármester	2023. 12. 31. (vasárnap)	Évenkénti jelenléti ívek a résztvevők aláírásával	Terem bérlet, hirdetmény útján felhívás a közmeghallgatásra	5 év

⁵ Vértesszőlős Község Önkormányzata Képviselő-testületének 13/2021. (III.12.) számú határozatában foglaltak alapján módosult.

II. A gyermekek esélyegyenlősége										
1	Gyermekevédelmi és szociális ellátásokhoz való hozzájutás segítése	Nehezebb anyagi helyzetben lévő családokban élő gyermekek ellátása megterhelő	Anyagi nehézséggel küzdő családok terheinek könnyítése	Települési támogatásokról szóló önkormányzati rendelet	Évenkénti adatok elkészítése az érintettekről, adatbázis létrehozása Szociális ellátottakról beszámoló készítése	Szociális és Egészségügyi Bizottság	2023. 12. 31. (vasárnap)	Évenként elkészített adatbázis, támogatottak száma	Támogatások pénzügyi forrásainak biztosítása az önkormányzat részéről az éves költségvetésben, humán erőforrás biztosítása a támogatások feldolgozásához, érintettekhez való eljuttatásához	5 év
2	Tájékoztatás a lehetséges támogatásokról	Tájékoztatatlanság a lehetséges támogatásokról	Tájékoztatottság a nehezebb anyagi helyzetben élő, gyermekeket nevelő családok körében	Települési támogatásokról szóló önkormányzati rendelet	Információnyújtás helyben, azonnal, támogatási adatlapok kitöltésében segítség	Igazgatási ügyintéző	2023. 12. 31. (vasárnap)	Beérkezett kérelmek száma, jellege	Technikai feltételek megteremtése, formanyomtatványok biztosítása, segítség a nyomtatványok kitöltésében	5 év
3	Könyvtáros Tábor szervezése	Iskoláskorú gyermekek felügyelete nem megoldott a nyári szünetekben	Felügyelet biztosítása, dolgozó szülő terhének könnyítése, gyermekek nyári élményeinek gazdagítása		Évenként egyszer felhívás a táborra, programterv publikálása, jelentkezési lapok befogadása, létszám meghatározása, megvalósulás	Kulturális menedzser	2023. 12. 31. (vasárnap)	Évenként a táborozók létszáma, segítők száma	Anyagi hozzájárulás az önkormányzat részéről az éves költségvetési keretből Humán erőforrás biztosítása a táboroztatáshoz hely biztosítása,	5 év
4	Református Tábor szervezése	Iskoláskorú gyermekek felügyelete nem megoldott a nyári szünetekben	Felügyelet biztosítása, dolgozó szülő terhének könnyítése, gyermekek nyári élményeinek gazdagítása		Évenként egyszer felhívás a táborra, programterv publikálása, jelentkezési lapok befogadása, létszám meghatározása, megvalósulás	HEP-referens	2023. 12. 31. (vasárnap)	Évenként a táborozók létszáma, segítők száma	Anyagi hozzájárulás az önkormányzat részéről (támogatási kérelem alapján)	5 év
5	Nyüzsiző Tábor szervezése	Iskoláskorú gyermekek felügyelete nem megoldott a nyári szünetekben	Felügyelet biztosítása, dolgozó szülő terhének könnyítése, gyermekek nyári élményeinek gazdagítása		Évenként egyszer felhívás a táborra, programterv publikálása, jelentkezési lapok befogadása, létszám meghatározása, megvalósulás	HEP-referens	2023. 12. 31. (vasárnap)	Évenként a táborozók létszáma, segítők száma	Hely biztosítása az önkormányzat részéről	5 év
6	ESZI gyerektábor szervezése	Iskoláskorú gyermekek felügyelete nem megoldott a nyári szünetekben	Felügyelet biztosítása, dolgozó szülő terhének könnyítése, gyermekek nyári élményeinek		Évenként egyszer felhívás a táborra, programterv publikálása, jelentkezési lapok befogadása, létszám meghatározása,	HEP-referens	2023. 12. 31. (vasárnap)	Évenként a táborozók létszáma, segítők száma	Hely biztosítása az önkormányzat részéről	5 év

		gazdagítása		megvalósulás						
III. A nők esélyegyenlősége										
1	Nők tájékoztatása hátrányos megkülönböztetés esetén	A nők hátrányos megkülönböztetésük esetén nem tudják hová kell fordulni segítségért	Esélyegyenlőségi referens alkalmazása az önkormányzatnál	szociális szolgáltatástervezési koncepció	Azonnali tájékoztatás, Adat tájékoztató elkészítése telefonszámokkal, elérhetőségekkel	HEP-referens	2023. 12. 31. (vasárnap) A megvalósulás folyamatos. ⁶	Információt, segítséget kérők száma	Humán erőforrás biztosítása, HEP referens állandó elérhetőségének biztosítása	5 év
IV. Az idősek esélyegyenlősége										
1	Egyedül élők segítése	Magas az egyedül élők aránya	Egyedül élő idősek napi problémáinak csökkentése	Szociális szolgáltatástervezési koncepció	Házi segítségnyújtás lehetőségének hangsúlyozása, tájékoztató levelek küldése	Polgármester	2023. 12. 31. (vasárnap)	Egyedül élők száma a településen	Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás támogatása, Öregek Nappali Otthona támogatása, hely biztosítása, humán erőforrás biztosítása	5 év
2	Áldozattá válás esélyének csökkentése	Magasabb az áldozattá válás esélye	Egyedül élő idősek biztonságérzetének javítása, óvatosságra nevelés gyanús helyzetekben	Szociális szolgáltatástervezési koncepció	Rendőrségi fórum szervezése	Polgármester	2023. 12. 31. (vasárnap) A megvalósulás folyamatos. ⁷	Bűncselekmények száma idősekkel kapcsolatban, a fórumon résztvevők száma	Körzeti megbízott jelenlétének biztosítása a településen A tájékoztató előadás helyszínének biztosítása, a fórum rendőrségi vonatkozású megbízottjának biztosítása	5 év
3	Informatikai ismeretek nyújtása idősek számára	Hiányosságok az informatikai jártasságban	Alapszintű informatikai jártasságot tudjanak szerezni		Kétévente legalább egyszer tanfolyamok szervezése az idősek körében	Kulturális menedzser	2023. 12. 31. (vasárnap) A megvalósulás folyamatos. ⁸	Tanfolyamokon résztvevő idősek száma	Hely biztosítása, oktatás lebonyolításához humán erőforrás biztosítása, számítógépek biztosítása	5 év
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége										
1	Könyvtár, fogorvosi rendelő akadálymentesítése	A könyvtár és a fogorvosi rendelő akadálymentesítése nem megoldott.	Elérhető intézmények, szolgáltatások legyenek	Szociális szolgáltatástervezési koncepció	Pályázatok monitorozása, lehetőség szerint pályázat benyújtása komplex akadálymentesítésre, és ezek megvalósítása	Polgármester	2023. 12. 31. (vasárnap)	Akadálymentesített intézmények száma	Pályázati forrás biztosítása, önrő biztosítása az éves költségvetés keretein belül. Pályázatot benyújtó személy biztosítása	5 év

⁶ Vértesszőlős Község Önkormányzata Képviselő-testületének a 13/2021. (III.14.) számú határozatával módosul.

⁷ Vértesszőlős Község Önkormányzata Képviselő-testületének 13/2021. (III.12.) számú határozatában foglaltak alapján módosult.

⁸ Vértesszőlős Község Önkormányzata Képviselő-testületének 13/2021. (III.12.) számú határozatában foglaltak alapján módosult.

2	<i>Akadálymentesítés a településen lévő munkahelyeken</i>	<i>A településen a munkahelyek akadálymentesítése nem mindenhol megoldott.</i>	<i>Elérhető munkahelyek, szolgáltatások legyenek</i>	<i>Szociális szolgáltatástervezési koncepció</i>	<i>Pályázatok figyelése és a helyi munkáltatók tájékoztatása lehetőségekkel kapcsolatban</i>	<i>Polgármester</i>	<i>2023. 12. 31. (vasárnap)</i>	<i>A település akadálymentesített munkahelyeinek száma</i>	<i>Pályázatfigyelő személy biztosítása, kapcsolattartó személy biztosítása</i>	<i>5 év</i>
---	---	--	--	--	--	---------------------	---------------------------------	--	--	-------------

3. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az irányítása alatt álló költségvetési szervek (Vértesszőlősi Polgármesteri Hivatal, Vértesszőlősi Samufalvi Óvoda és Bölcsőde) vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Ezen felül az Önkormányzat biztosítja, hogy az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba beépüljenek és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Kéri továbbá az önkormányzati feladatokat, közszolgáltatásokat megvalósító személyeket, szerveket, valamint a helyi civil szervezetek vezetőit, a partnereket, hogy működésük során a HEP-ben meghatározott esélyegyenlőségi elveket juttassák érvényre.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot (HEP Fórum) hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

A megvalósítás folyamata

A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hozunk létre.

A HEP Fórum feladatai:

- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása,

- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,
- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre,
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása,
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása.

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek.

Nyilvánosság

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és szervei, a költségvetési szervek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a HEP-referens felel.

- A HEP-referens feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
 - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben megtenni a szükséges lépéseket, így a HEP Fórum vezetőjének köteles jelezni, ha emiatt vizsgálat kezdeményezéséről vagy a jogsértés következményeinek elhárításáról kell intézkedni.

A HEP Fórum vezetőjének feladata és felelőssége:

- a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),
- a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,
- az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelősével (HEP referens) közösen
- a HEP referens jelzése alapján az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben – szükség esetén – vizsgálat kezdeményezése, a jogsértés következményeinek elhárítása érdekében szükséges intézkedések megtétele,
- a HEP Fórum összehívása és működtetése.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP Fórum vezetőjének.

- Az önkormányzati intézmények vezetői gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-ot, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető – felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A HEP Fórum a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja és javaslatot tesz az önkormányzat képviselő-testületének a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

HEP Fórum tagjai:

- Vértesszőlős Község Polgármestere
- Vértesszőlős Község Jegyzője
- Vértesszőlős Község Önkormányzata Képviselő-testületének Szociális és Egészségügyi Bizottságának elnöke
- Vértesszőlősi Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat elnöke
- védőnő
- háziorvos
- Vértesszőlősi Samufalvi Óvoda és Bölcsőde intézményvezetője
- Vértesszőlősi Általános Iskola igazgatója
- ESZI Vértesszőlősi Segítő Szolgálatának vezetője
- igazgatási ügyintéző
- HEP referens

- körzeti megbízott

A HEP Fórum elnöke Vértesszőlős Község Polgármestere, elnökhelyettese Vértesszőlős Község Önkormányzata Képviselő-testületének Szociális és Egészségügyi Bizottságának elnöke.

A HEP Fórum működése

- A Fórum legalább évente, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.
- A HEP fórum ülését az Elnök hívja össze és vezeti.
- Az Elnököt akadályoztatása esetén az elnök-helyettes – teljes jogkörrel – helyettesíti.
- A HEP Fórum akkor határozatképes, ha a tagok legalább fele jelen van. Határozatképtelenség esetén az ülést változatlan napirenddel 8 napon belül újra össze kell hívni, ahol az eredeti napirenddel felvett kérdésekben a megjelentek számától függetlenül határozni kell.
- A HEP Fórum javaslatait, állásfoglalásait, véleményét egyszerű szótöbbséggel hozott határozattal alakítja ki.
- Az ülésekről jegyzőkönyvet kell készíteni, amit az elnök és - a HEP Fórum tagjai által javasolt - jegyzőkönyv-hitelesítő ír alá. A jegyzőkönyvet a HEP-referens készíti el.
- A HEP Fórum működésével kapcsolatos tárgyi feltételeket a Vértesszőlősi Polgármesteri Hivatal biztosítja.
- A HEP Fórum tagjai kötelesek a HEP Fórum munkájában aktívan részt venni, az üléseken megjelenni, és az Őket delegáló szervezet véleményét kifejezni. Munkájukkal kötelesek elősegíteni a HEP céljainak megvalósítását.
- A tagokat díjazás nem illeti meg.
- A HEP Fórum javaslatot tesz a HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.
- A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására munkacsoportot, vagy felelőst jelölhet ki tagjai közül.
- Az ülés időpontjáról szóló meghívót a napirendi pontok feltüntetésével – lehetőség szerint – az ülés előtt legalább 5 nappal ki kell küldeni.
- Az egyes napirendek tárgyalásához – az elnök, vagy tagok javaslatára – szakértőt hívhat, aki tanácskozási joggal vesz részt az ülésen.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. Vértesszőlős község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. A Vértesszőlősi Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat Képviselő-testülete a helyi esélyegyenlőségi programot véleményezte, és az abban foglaltakkal egyetért, melyet 13/2019. (III.7.) számú határozatában rögzített.

III. Ezt követően Vértesszőlős Község Önkormányzatának Képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot megvitatta és a 32/2019. (III.14.) számú határozatával elfogadta.

Mellékletek:

Vértesszőlős Község Önkormányzata Képviselő-testületének 32/2019. (III.14.) számú határozata.

Vértesszőlős, 2019. március 14.

Nagy Csaba
polgármester

Dr. Lázár Gabriella
jegyző

A Vértesszőlős Község Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának partnerei ismerik a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, és annak megvalósításában tevékenyen részt kívánnak venni.

Dátum:

Árva Lászlóné
igazgatási ügyintéző

Dátum:

Jónás Eszter
védőnő

Dátum:

Arnold Anett
TJ ESZI Vértesszőlősi
Segítő Szolgálat nappali ellátás vezető

Dátum:

Törökné Pátrovics Erika
intézményvezető
Vértesszőlősi Samufalvi Óvoda és Bölcsőde

HEP elkészítési jegyzék¹

NÉV ²	HEP részei ³										Aláírás ⁴
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Árva Lászlóné	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
Jónás Eszter	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
Arnold Anett	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
Törökné Pátrovics Erika	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	

¹ Ez a jegyzék – mint a HEP melléklete – szakmailag is bizonyítja, hogy a HEP széleskörű egyetértésen és közös munkán alapul, és nem kizárólagosan egy „partneri aláírással” igazolt dokumentum

² A jegyzék soronként jelöli a HEP elkészítési folyamatban résztvevő személyeket, intézményeket, partnereket.

³ A jegyzék oszlopaiba kerülnek a HEP egyes tartalmi részei, ahol az adott betű karikázásával jelezni lehet, hogy az adott személy, intézmény, partner az elkészítésben részt vett, észrevételezett, támogatta, ellenezte.

R= részt vett, É= észrevételezte, T=támogatta, E= ellenezte.

⁴ Az adott partner aláírásával hitelesíti a sorban jelölt részvételét a HEP elkészítési folyamatban.